

'Gelir adaleti için vergi reformu şart'

Gelir ve servet dağılımında dengesizliğin kronikleştiğini ifade eden Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota "Zenginler Portekiz, fakirler Bangladeş seviyesinde" dedi

Pandeminin ağır etkileri sürüyor

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Mustafa Karabağlı**, "Dünya ekonomileri pandemiyin ağır etkilerini yaşamaya devam ediyor. Küresel ekonominin daraldığı, işsizliğin arttığı, zor ve belirsiz günlerden geçiyoruz. Yaklaşan kış mevsimiyle birlikte dünya genelinde yükselen enerji fiyatları, tedarik zincirinde aksamalar, arz talep dengelerinde ortaya çıkan bozulmalar ve enflasyonist baskılar, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler arasındaki ayrışmayı daha da arttırdı. TÜİK verilerine göre Eylül ayında yıllık enflasyon bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 19.58 artış kaydederek son 30 ayın zirvesini gördü. Buna rağmen Merkez Bankası yüzde 20'ye yaklaşan enflasyon oranına rağmen geçen ay politika faiz oranını yüzde 19'dan yüzde 18'e düşürdü. Bunların sonucu olarak da dolar tarihi rekorlara koştu" diye konuştu.

ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası'nın düzenlediği ve Makro Ekonomik Görünümü'nün değerlendirileceği "ESİAD Ekon 101" başlıklı toplantıya Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota bir sunum ile katıldı.

Türkiye'nin makro ekonomik görünümünü ve 2021 yılının bir tahlilini yaparak 2022 ekonomik beklentilerini anlatan Rota, "Türkiye son 3 senede ekonomi yönetimi ciddi hatalar yaptı. İç borçlanmayı dövizle yapmak bu hataların başında geliyor. Uluslararası kurumların Türkiye için 2021 yılı yüzde 8-9 bandında, 2022 yılı için yüzde 3 bandında bir büyüme beklentisi var" dedi.

"Yıl sonu enflasyon yüzde 20"

Eylül ayında TÜFE'nin yüzde 19.58 olduğunu bunun da yıl sonunda yüzde 20'lik bir enflasyonu işaret ettiğini söyleyen Rota, "Merkez Bankası'nın alacağı faiz kararları da bu süreçte dövizin seyri konusunda belirleyici olacaktır. Hep faiz kur konuşuyoruz, ancak en çok konuşmamız gereken enflasyon" diye konuştu.

"FAKİR DAHA DA FAKİRLEŞİYOR"

Gelir dağılımına da aynı başlık açan Rota, "Türkiye'nin servet dağılımının da gelir dağılımının da bozuk olduğu ortada. Zengin daha da zenginle-

şirken, fakir daha da fakirleşiyor" dedi.

Bu gelir ve servet dağılımının düzeltilmesinin kısa vadede olamayacağına dikkat çeken Rota, "Bunun için kapsamlı bir vergi reformu yapılması gerekli. Türkiye'nin en zengin yüzde 20'lik kesimi Portekiz ayarında yaşarken, en fakir yüzde 20 ise Bangladeş seviyesinde bir yaşam sürüyor. Bu iki grubu birbirine yaklaştırmak mecburiyetindeyiz, bunun yolu da vergi reformundan geçiyor" diye konuştu. / Didem ARICI ÖZFİDAN

Karabağlı: “Güven tesis edici bir model inşa edilmelidir”

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından düzenlenen makro ekonomik görünümün ele alındığı “ESİAD Ekon 101” başlıklı toplantı dernek merkezinde gerçekleştirildi. Toplantıda konuşan ESİAD Başkanı **Mustafa Karabağlı**, “Demokrasi ve hukukun üstünlüğü en önemli konularımızdan...”

Adaletin olmadığı yerde güven olmuyor, güven olmayınca ekonominin gelişmesi ve sağlıklı bir ekonominin test edilmesi pek de mümkün değil bunu yaşayarak da gördük. Dolayısıyla Avrupa Birliği bütünlüşme politikalarına geri dönülerek güven tesis edici bir modelin yeniden inşa edilmesi gerektiği aşikardır” dedi.

Türkiye ekonomisine dair değerlendirmelerde bulunan Karabağlı, şöyle konuştu: “2020 yılından bu yana tüm Dünya ekonomileri pandeminin ağır etkilerini yaşadı ve ya-

şamaya devam ediyor. Küresel ekonominin daraldığı, işsizliğin arttığı, zor ve belirsiz günlerden geçiliyor. Yaklaşan kış mevsimiyle birlikte dünya genelinde yükselen enerji fiyatları, tedarik zincirindeki aksamalar, arz talep dengesizlerinde ortaya çıkan bozulmalar ve enflasyonist baskılar, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler arasındaki ayrışmayı daha da artırmakta. Dünya ekonomilerinin sarsıldığı böyle bir dönemde ülkemizde yüksek büyüme oranları yakalanabilse de, izlenen politikalar, bizi bugünkü yüksek enflasyon, yüksek döviz ihtiyacı gibi kırılganlıklara taşıdı.”

ESİAD Ekonomi, Finans, Maliye ve Yurtdışı İşleri Başkanı Muhittin Bilget ise konuya ilişkin yaptığı sunumda, “Geniş tanımlı işsizlik yüzde 30’larda, genç işsizlik 25’lerde. Burada gerçekçi olmamız lazım. Her yıl iş gücüne 1 milyon genç katılıyor. Muhale-

fet lideri bile bu işin ancak 4-5 yılda düzeltilebileceğini söylüyor. Biz bu genç ve geniş tanımlı işsizlikleri 4-5 senede yüzde 20’lerin altına indirmemiz kolay görünmüyor. Bu bir gerçek. Kadınlarda işsizlik vahim.” dedi.

“Enflasyon konuşulmalı”

Enflasyon sorununun dünyada sona ermişken Türkiye’de enflasyonun çok yüksek olduğunu dile getiren Eski Hazineci, Bankacı, Para Analiz yazarı Kerim Rota sunumunda, “Türkiye ise enflasyon meselesini ciddiye almadı. Üst üste 5 yıldır enflasyonumuz yüzde 10’un üzerinde ve şimdi 20’lerdeyiz. Bizim asıl başarısızlığımız enflasyonu yüzde 10’un altında olduğumuz yıllarda yüzde 5’in altında tutturamamız. Türkiye’de enflasyon çok yüksek. Enflasyonu ciddiye almak lazım. Hep faiz konuşuyoruz, kur konuşuyoruz ama en çok konuşulması gereken aslında enflasyon. Enflasyonu çok ciddiye almak ve ciddi mücadele vermek lazım. Yüksek enflasyon yüksek faize yol açıyor. Hem faizin hem enflasyonun yüksek olması birçok şeyi bozuyor” sözlerine yer verdi.

◆ **ESİAD** tarafından düzenlenen "**ESİAD** Ekon 101" başlıklı toplantıda konuşan Bilget, önümüzdeki dönemde de enflasyondaki yükselişin devam edeceğini belirtti

"İşsizlik sorunu 4 yıldan önce çözülemez"

KÜBRA TOPAL

Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD), makro ekonomik görünümün ele alındığı 'ESİAD Ekon 101' başlıklı toplantı düzenledi. Toplantıya, ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Mustafa Karabağlı**, ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası Başkanı Muhittin Bilget ve Eski Hazineci, Bankacı, Para Analiz yazarı Kerim Rota katıldı. Türkiye ekonomisine dair paylaşımlarda bulunan ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası Başkanı Muhittin Bilget, "Türkiye bu yılı yüzde 8-9 civarında bir büyümeyle kapatacak. Önümüzdeki sene ise en iyimser ekonomistler bile yüzde 5 büyümeyi görmüyor. Türkiye'de geniş tanımlı işsizlik yüzde 30'larda. Genç işsizlik ise yüzde 25'lerde. Her yıl iş gücüne 1 milyon kişi katılıyor. Muhalefet lideri bile bu sorunun 4-5 yılda çözülebileceğini söylüyor. Gerçekçi olmamız lazım. Geniş tanımlı işsizliği ve genç işsizliği 4-5 seneden önce yüzde 20'lerin altına düşürmemiz pek mümkün görünmüyor" dedi.

"50 milyar dolar civarında bir dış ticaret açığı vereceğiz"

Enflasyon rakamlarının aşağıya inmeyeceği noktasında herkesin hemfikir olduğunu kaydeden Bilget, "Enflasyondaki yükleşin devam edeceği noktasında da herkes hemfikir. Son yaşananlar beraberinde zincirleme

✓ **ESİAD** Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası Başkanı Muhittin Bilget, Türkiye'de geniş tanımlı işsizlik yüzde 30'larda. Genç işsizlik ise yüzde 25'lerde. Her yıl iş gücüne 1 milyon kişi katılıyor. Muhalefet lideri bile bu sorunun 4-5 yılda çözülebileceğini söylüyor. Gerçekçi olmamız lazım. Geniş tanımlı işsizliği ve genç işsizliği 4-5 seneden önce yüzde 20'lerin altına düşürmemiz pek mümkün görünmüyor" dedi.

biçimde zamları getirecek. Asgari ücrette yüzde 25'ten aşağı bir artış beklemiyorum. İhracatımız bu sene ilk defa psikolojik sınırı geçiyor. Ama ne parsak yapalım bu 50 milyar dolar civarında bir dış ticaret açığı vereceğiz. Son 18 yılda 570 milyar dolar cari açık verdik. 446 milyar dolar dış borcumuz var. Dış borcumuzun milli gelirimize oranı yüzde 58. Yıl sonunda 55-56'larda bitecek. Ekonominin ve dış ilişkilerin dünya ile iyi gittiği dönemde bu oran 34'lere kadar gerilemişti. Dış borcun yüzde 77'si orta ve uzun vadeli. Yüzde 23'ü kısa vadeli. Finansal borçları çıkıp reel sektöre baktığımızda borçlar çevrilebiliyor" diye

konuştu.

"TL kadar değer kaybeden başka para yok"

Türkiye ekonomisindeki risklere dikkat çeken Eski Hazineci ve Bankacı Kerim Rota ise "Dünyada enflasyon sorunu çoktan bitti. Türkiye enflasyonu sorununu ciddiye almadı.

Türkiye'de enflasyon çok yüksek. Enflasyonu ciddiye almak lazım. Ama enflasyonla mücadele ciddiyeti yok. Yüksek enflasyon yüksek faize yol açıyor. Hem enflasyonun hem de faizin yüksek olması birçok şeyi bozuyor. 1994 yılından 2021 yılına kadar TL'nin reel olarak en düşük olduğu seviyeye geldik. Türkiye'de satın alma gücü en düşük seviye-

lerde. Türk lirası kadar değer kaybeden başka bir ülke para birimi yok" ifadelerini kullandı.

"AB ile bütünleşme politikalarına geri dönmeli"

Ülke ekonomisine ilişkin değerlendirmelerde bulunan ESİAD Başkanı **Mustafa Karabağlı**, "Demokrasi hukukun üstünlüğü en önemli konularımız arasında. Adaletin olmadığı yerde güven olmuyor. Güven olmayınca da ekonominin gelişmesi ve sağlıklı bir ekonominin tesis edilmesi pek de mümkün değil. Bunu yaşayarak gördük. Avrupa Birliği (AB) bütünleşme politikalarına geri dönülerek güven tesis edici bir modelin yeniden inşa edilmesi gerekiyor"

dedi.

Dünya ekonomilerinin sarsıldığı böyle bir dönemde Türkiye'de yüksek büyüme oranları yakalanabilse de, izlenen politikaların bizi bugünkü yüksek enflasyon ve yüksek döviz ihtiyacı gibi kırılganlıklara taşıdığını belirten Karabağlı, "TÜİK verilerine göre Eylül ayında yıllık enflasyon bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 19,58 artış kaydederek son 30 ayın zirvesine çıktı.

Merkez Bankası, yüzde 20'ye yaklaşan enflasyon oranına rağmen geçen ay politika faizini yüzde 19'dan yüzde 18'e indirdi. Merkez Bankası Piyasa Beklentileri Anketi Ekim ayı sonuçlarına göre yılsonu enflasyon beklentisi ise, yüzde 16,74'den yüzde 17,93'e yükseltildi. Sonuç olarak doların 9 TL'yi aştığı günlere gelindi. Her ne kadar anket sonuçlarına göre dolar/TL beklentisi 9,22 olarak açıklansa da, artık dolar kurunun ne zaman 10 TL'yi aşacağı konuşuluyor. Bu gelişmelerin yanı sıra ülkemiz ekonomisini bekleyen bir diğer mesele de, yeşil ve döngüsel ekonomiye geçiş planlarının hayata geçirilebilmesi. Küresel değer zincirlerinin bir parçası olabilmek ve AB ile aramızdaki Gümrük Birliğinden maksimum fayda elde edebilmek için, Türkiye'nin sanayide yeşil dönüşümü başarıyla gerçekleştirmesi gerekiyor" diye konuştu.

'Enflasyon sorunu ciddiye alınmıyor'

Egeli sanayici ve iş insanları ekonominin son durumunu masaya yatırdı. Enflasyonla mücadele ve işsizlik sorunlarının ele alındığı toplantıda Avrupa Birliği bütünleşme politikalarına geri dönüşü gerektiği vurgulandı

Ege Sanayicileri ve İş insanları Derneği (ESIAD) tarafından düzenlenen "ESIAD Ekon 101" başlıklı toplantıda makro ekonomik görünümün ele alındı. ESIAD Başkanı **Mustafa Karabağlı**, "Demokrasi hukukun üstünlüğü en önemli konularımız arasında. Adaletin olmadığı yerde güven olmuyor. Güven olmayınca da ekonominin gelişmesi ve sağlıklı bir ekonominin tesis edilmesi pek de mümkün değil. Bunu yaşayarak gördük.

Avrupa Birliği (AB) bütünleşme politikalarına geri dönülerek güven tesis edici bir modelin yeniden inşa edilmesi gerekiyor" dedi. ESIAD Ekonomi, Finans ve Maliye

Yuvarlak Masası Başkanı Muhittin Bilget ise "Türkiye bu yıl yüzde 8-9 civarında bir büyümeyle kapatacak. Önümüzdeki sene ise en iyimser ekonomistler bile yüzde 5 büyümeyi görmüyor. Türkiye'de geniş tanımlı işsizlik yüzde 30'larda. Genç işsizlik ise yüzde 25'lerde. Her yıl iş gücüne 1 milyon kişi katılıyor. Muhalefet lideri bile bu sorunun 4-5 yılda

çözülebileceğini söylüyor. Gerçekçi olmamız lazım. Geniş tanımlı işsizliği ve genç işsizliği 4-5 seneden önce yüzde 20'lerin altına düşürmemiz pek mümkün görünmüyor. Dünyada koronavirüse rağmen işsizlik yok denilecek boyutta" diye konuştu.

Türkiye ekonomisindeki risklere dikkati çeken bankacı Kerim Rota ise "Dünyada enflasyon sorunu çoktan bitti.

Türkiye enflasyon sorununu ciddiye almadı. Türkiye'de enflasyon çok yüksek. Enflasyonu ciddiye almak lazım. Ama enflasyonla mücadele ciddiyeti yok. Yüksek enflasyon yüksek faize yol açıyor. Hem enflasyonun hem de faizin yüksek olması birçok şeyi bozuyor. 1994 yılından 2021 yılına kadar TL'nin reel olarak en düşük olduğu seviyeye geldik. Türkiye'de satın alma gücü en düşük seviyelerde. Türk lirası kadar değer kavbenden başka bir ülke para birimi yok" ifadelerini kullandı. Öte yandan **Avrupa Komisyonu 2021 Türkiye Raporu ile ilgili mesaj yayımlayan ESIAD, raporu Türkiye'nin AB'ye katılım sürecine geri dönüşü için bir araç olarak değerlendirdi.**

“Türkiye’nin bir tarafı Portekiz DİĞER TARAFI BANGLADEŞ”

ESİAD’ın konuğu
Ekonomist
Kerim Rota dan
çarpıcı tespit

ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası’nın düzenlediği ve Makro Ekonomik Görünümü’nün değerlendirileceği “ESİAD Ekon 101” başlıklı toplantıya Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota bir sunum ile katıldı.

Ayrıntılı bir ekonomik değerlendirme yapan Rota, “Gelir ve servet dağılımındaki kronikleşen dengesizliğin giderilmesi için kapsamlı bir vergi reformu şart” dedi.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı, hepimizin gündeminde olan ve pandemi ile birlikte etkileri daha da derinleşen makro ekonomik sorunları ele almak ve Kerim Rota’nın değerlendirmelerini, projeksiyonlarını dinlemek üzere bir araya geldiklerini ifade etti.

‘YÜZDE 3 BÜYÜME’

Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota, Türkiye’nin makro ekonomik görünümünü ve 2021 yılının bir tahvilini yaparak 2022 ekonomik beklentilerini anlattı. Ekonomik Durum, enflasyon ve gelir dağılımına dikkat çeken ve gelecek projeksiyonu da içeren bir sunum gerçekleştiren Rota, “Türkiye son 3 senede, özellikle Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine geçtikten sonra ekonomi yönetimi ciddi hatalar yaptı. İç borçlanmayı dövizle yapmak bu hataların başında geliyor” dedi. Büyüme rakamlarını da değerlendiren Rota, “Uluslararası kurumların Türkiye için 2021 yılı yüzde 8-9 bandında, 2022 yılı için yüzde 3 bandında bir büyüme beklentisi var” dedi.

Eylül ayında TÜFE’nin yüzde 19,58

olduğunu bunun da yıl sonunda yüzde 20’lik bir enflasyonu işaret ettiğini söyleyen Rota, “Merkez Bankası’nın alacağı faiz kararları da bu süreçte dövizin seyri konusunda belirleyici olacaktır” dedi. Enflasyon meselesini Türkiye’nin ciddiye almadığına dikkat çeken Rota, “Dünyada enflasyon sorunu kalmadı. 1980 sonrasında tüm siyasi idareleri katarak konuşuyoruz, ödevlerimizi doğru yapmadık. Hep faiz kur konuşuyoruz, ancak en çok konuşmamız gereken enflasyon” diye konuştu.

Türkiye’nin Kredi Risk Swapı’nın (CDS) hala çok yüksek olduğunu ifade eden Rota, “Bir çok ülkede bu yüzde birin altındayken, Brezilya 2’nin üzerinde, Türkiye ise 4,42 ile çok açık ara yüksek bir rakamda. Bu rakamı düşürmek için atılması gereken adımlar belli, o adımlar atılmadan, sağlıklı bir ekonomik sistem, hukuki düzen ve siyaset oluşturmadan bu rakamın düşmesinin imkanı yok” dedi.

‘GELİR DAĞILIMI’

Gelir dağılımına da ayrı bir başlık açan Rota, “Türkiye’nin servet dağılımının da gelir dağılımının da bozuk olduğu ortada. Zengin daha da zenginleşirken, fakir daha da fakirleşiyor” dedi. Bu gelir ve servet dağılımının düzeltilmesinin kısa vadede olamayacağına dikkat çeken Rota, “Bunun için kapsamlı bir vergi reformu yapılması gerekli. Türkiye’nin en zengin yüzde 20’lik kesimi Portekiz ayarında yaşarken, en fakir yüzde 20 ise Bangladeş seviyesinde bir yaşam sürüyor. Bu iki grubu birbirine yaklaştırmak mecburiyetindeyiz, bunun yolu da vergi reformundan geçiyor” diye konuştu. (Haber Merkezi)

EGE Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) tarafından düzenlenen “ESİAD Ekon 101” başlıklı toplantıda konuşan ESİAD Başkanı Mustafa Karabağlı, “Demokrasi hukukun üstünlüğü en önemli konularımız arasında. Adaletin olmadığı yerde güven olmuyor. Güven olmayınca da ekonominin gelişmesi ve sağlıklı bir ekonominin tesis edilmesi pek de mümkün değil. Bunu yaşayarak gördük.” dedi. ■ 7’de

Sağlıklı ekonomi için güven şart

Ege Sanayicileri ve İşinsanları Demeyi (ESİAD) tarafından demek merkezinde düzenlenen "ESİAD Ekon 101" başlıklı toplantıda makro ekonomik görünümün ele alındı. Toplantının açılışında konuşan ESİAD Başkanı Mustafa Karabağlı, ülke ekonomisine ilişkin değerlendirmelerde bulunarak "Demokrasi hukukun üstünlüğü en önemli konularımız arasında. Adaletin olmadığı yerde güven olmuyor. Güven olmayınca da ekonominin gelişmesi ve sağlıklı bir ekonominin tesis edilmesi pek de mümkün değil. Bunu yaşayarak gördük. Avrupa Birliği (AB) bütünleşme politikalarına geri dönü-

lererek güven tesis edici bir modelin yeniden inşa edilmesi gerekiyor" dedi.

İşsizlik sorunu 4 yıldan önce çözülemez

Türkiye ekonomisine dair paylaşımlarla bulunan ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yurvarlak Masası Başkanı Muhittin Bilget, "Türkiye bu yılı yüzde 8-9 civarında bir büyümeye kapatacak. Önümüzdeki sene ise en iyimser ekonomistler bile yüzde 5 büyümeyi görmüyor. Türkiye'de geniş tanımlı işsizlik yüzde 30'larda. Genç işsizlik ise yüzde 25'lerde. Her yıl iş gücüne 1 milyon kişi katılıyor. Muhalefet lideri bile bu sorunun 4-

5 yılda çözülebileceğini söylüyor. Gerçekçi olmamız lazım. Geniş tanımlı işsizliği ve genç işsizliği 4-5 seneden önce yüzde 20'lerin altına düşürmemiz pek mümkün görünmüyor. Dünyada koronavirüse rağmen işsizlik yok denilecek boyutta" diye konuştu.

Enflasyondaki yükseliş devam edecek

Enflasyon rakamlarının aşağıya inmeyeceği noktasında herkesin hemfikir olduğunu da kaydeden Bilget, "Enflasyondaki yüklesin devam edeceği noktasında da herkes hemfikir. Son

yaşananlar beraberinde zincirleme biçimde zamları getirecek. Asgari ücrette yüzde 25'ten aşağı bir artış beklemiyorum. İhracatımız bu sene ilk defa psikolojik sınırı geçiyor. Ama ne parsak yapalım bu 50 milyar dolar civarında bir dış ticaret açığı vereceğiz. Son 18 yılda 570 milyar dolar cari açık verdik. 446 milyar dolar dış borcumuz var. Dış borcumuzun milli gelirimize oranı yüzde 58. Yıl sonunda 55-56'larda bitecek. Ekonominin ve dış ilişkilerin dünya ile iyi gittiği dönemde bu oran 34'lere kadar gerilemişti. Dış borcun yüzde 77'si orta ve uzun vadeli. Yüzde 23'ü kısa vadeli. Finansal borçları çıkıp reel sektöre baktığımızda borçlar çevrilebiliyor." şeklinde konuştu. ■ **Fatih Özkılınc**

“Gelir dağılımındaki dengesizlik için vergi reformu şart”

ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası'nın düzenlediği ve Makro Ekonomik Görünümü'nün değerlendirileceği “ESİAD Ekon 101” başlıklı toplantıya Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota bir sunum ile katıldı.

Ayrıntılı bir ekonomik değerlendirme yapan Rota, “Gelir ve servet dağılımındaki kronikleşen dengesizliğin giderilmesi için kapsamlı bir vergi reformu şart” dedi.

Toplantının açılışında konuşan **ESİAD** Yönetim Kurulu Başkanı **Mustafa Karabağlı**, bugün hepimizin gündeminde olan ve Covid-19 kriziyle birlikte etkileri daha da derinleşen makro ekonomik sorunları ele almak ve Kerim Rota'nın değerlendirmelerini, projeksiyonlarını dinlemek üzere bir araya geldiklerini ifade etti.

2020 yılından beri tüm Dünya ekonomilerinin pandeminin ağır etkilerini yaşamaya devam ettiğini söyleyen Karabağlı, “Küresel ekonominin daraldığı, işsizliğin arttığı, zor ve belirsiz günlerden geçiyoruz. Yaklaşan kış mevsimiyle birlikte dünya genelinde yükselen enerji fiyatları, tedarik zincirinde aksamalar, arz talep

dengelerinde ortaya çıkan bozulmalar ve enflasyonist baskılar, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler arasındaki ayrışmayı daha da arttırdı” dedi.

Dünya ekonomilerinin sarsıldığı böyle bir dönemde ülkemizde yüksek büyüme oranları yakalansa da izlenen politikaların yüksek enflasyon gibi kırılganlıklara taşıdığına dikkat çeken Karabağlı, “TUIK verilerine göre Eylül ayında yıllık enflasyon bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 19.58 artış kaydederek son 30 ayın zirvesini gördü. Buna rağmen Merkez Bankası yüzde 20'ye yaklaşan

enflasyon oranına rağmen geçen ay politika faiz oranını yüzde 19'dan yüzde 18'e düşürdü. Bunların sonucu olarak da dolar tarihi rekorlara koştu” diye konuştu.

ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası Başkanı Muhittin Bilget ise, Kerim Rota'dan önce kürsüye gelerek Türkiye'nin makro ekonomik yapısına dair bir sunum gerçekleştirdi.

Açılış konuşmaları ve sunumlardan sonra Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota, Türkiye'nin makro ekonomik görünümünü ve 2021 yılının bir tahlilini yaparak 2022 ekonomik beklentilerini anlattı.

Ekonomik Durum, enflasyon ve gelir dağılımına dikkat çeken ve gelecek projeksiyonu da içeren bir sunum gerçekleştiren Rota, “Türkiye son 3 senede, özellikle Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine geçtikten sonra ekonomi yönetimi ciddi hatalar yaptı. İç borçlanmayı dövizle yapmak bu hataların başında geliyor” dedi. Büyüme rakamlarını da değerlendiren Rota,

“Uluslararası kurumların Türkiye için 2021 yılı yüzde 8-9 bandında, 2022 yılı için yüzde 3 bandında bir büyüme beklentisi var” dedi. Eylül ayında TÜFE'nin yüzde 19.58 olduğunu bunun da yıl sonunda yüzde 20'lik bir enflasyonu işaret ettiğini söyleyen Rota, “Merkez Bankası'nın alacağı faiz kararları da bu süreçte dövizin seyri konusunda belirleyici olacaktır” dedi. Enflasyon meselesini Türkiye'nin ciddiye almadığına dikkat çeken Rota, “Dünyada enflasyon sorunu kalmadı. 1980 sonrasında tüm siyasi idareleri katarak konuşuyorum, ödevlerimizi doğru yapmadık. Hep faiz kur konuşuyoruz, ancak çok konuşmamız gereken enflasyon” diye konuştu.

Türkiye'nin Kredi Risk Swapı'nın (CDS) hala çok yüksek olduğunu ifade eden Rota, “Bir çok ülkede bu yüzde birin altındayken, Brezilya 2'nin üzerinde, Türkiye ise 4.42 ile çok açık ara yüksek bir rakamda. Bu rakamı düşürmek için atılması gereken adımlar belli, o adımlar atılmadan, sağlıklı bir ekonomik sistem, hukuki düzen ve siyaset oluşturmadan bu rakamın düşmesinin imkanı yok” dedi. **(HABER MERKEZİ)**

Ekonomist Kerim Rota **ESIAD**'a konuk oldu

EGE Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (**ESIAD**) Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası'nın düzenlediği ve Makro Ekonomik Görünümü'nün değerlendirileceği "**ESIAD** Ekon 101" başlıklı toplantıya Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota bir sunum ile katıldı. Ekonomik Durum, enflasyon ve gelir dağılımına dikkat çeken ve gelecek projeksiyonu da içeren bir sunum gerçekleştiren Rota, "Türkiye son 3 senede, özellikle Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine geçtikten sonra ekonomi yönetimi ciddi hatalar yaptı. İç borçlanmayı dövizle yapmak bu hataların başında geliyor" dedi.

■ **HABER MERKEZİ**

Gelir adaletsizliğinde çözüm **vergi reformu**

ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası'nın toplantısına katılan ekonomist Kerim Rota, "Gelir ve servet dağılımında kronikleşen dengesizliğin giderilmesi için kapsamlı vergi reformu şart" dedi

ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası'nın düzenlediği ve Makro Ekonomik Görünümü'nün değerlendirileceği "ESİAD Ekon 101" başlıklı toplantıya Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota bir sunum ile katıldı. Toplantının açılışında konuşan **ESİAD** Yönetim Kurulu Başkanı **Mustafa Karabağlı**, bugün hepimizin gündeminde olan ve Covid-19 kriziyle birlikte etkileri daha da derinleşen makro ekonomik sorunları ele almak ve Kerim Rota'nın değerlendirmelerini, projeksiyonlarını dinlemek üzere bir araya geldiklerini ifade etti.

2020 yılından beri tüm Dünya ekonomilerinin pandeminin ağır etkilerini yaşamaya devam ettiğini söyleyen Karabağlı, "Küresel ekonominin daraldığı, işsizliğin arttığı, zor ve belirsiz günlerden geçiyoruz. Yaklaşan kış mevsimiyle birlikte dünya genelinde yükselen enerji fiyatları, tedarik zincirinde aksamlar, arz talep dengelerinde ortaya çıkan bozulmalar ve enflasyonist baskılar, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler arasındaki ayrışmayı daha da arttırdı" dedi.

CİDDİ HATALAR YAPILDI

Açılış konuşmaları ve sunumlardan sonra Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota, Türkiye'nin makro ekonomik görünümünü ve 2021 yılının bir tahlilini yaparak 2022

Mustafa Karabağlı

ekonomik beklentilerini anlattı. Ekonomik Durum, enflasyon ve gelir dağılımına dikkat çeken ve gelecek projeksiyonu da içeren bir sunum gerçekleştiren Rota, "Türkiye son 3 se-

nede, özellikle Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine geçtikten sonra ekonomi yönetimi ciddi hatalar yaptı. İç borçlanmayı dövizle yapmak bu hataların başında geliyor" dedi. Büyüme rakamlarını da değerlendiren Rota, "Uluslararası kurumların Türkiye için 2021 yılı yüzde 8-9 bandında, 2022 yılı için yüzde 3 bandında bir büyüme beklentisi var" dedi.

FAKİR DAHA DA FAKİR

Gelir dağılımına da ayrı bir başlık açan Rota, "Türkiye'nin servet

dağılımının da gelir dağılımının da bozuk olduğu ortada. Zengin daha da zenginleşirken, fakir daha da fakirleşiyor" dedi. Bu gelir ve servet dağılımının düzeltilmesinin kısa vadede olamayacağına dikkat çeken Rota, "Bunun için kapsamlı bir vergi reformu yapılması gerekli. Türkiye'nin en zengin yüzde 20'lik kesimi Portekiz ayarında yaşarken, en fakir yüzde 20 ise Bangladeş seviyesinde bir yaşam sürüyor. Bu iki grubu birbirine yaklaştırmak mecburiyetindeyiz, bunun yolu da vergi reformundan geçiyor" diye konuştu.

Eski Hazineci, Bankacı ve Para Analiz Yazarı Kerim Rota, Türkiye'nin son 3 senede, özellikle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçtikten sonra ekonomi yönetiminde ciddi hatalar yaptığını belirterek, "İç borçlanmayı dövizle yapmak bu hataların başında geliyor" dedi.

Kerim Rota

Yeni zamlar yolda

ESİAD'ın 'ESİAD Ekon 101' başlıklı toplantısına katılan Bilget, enflasyondaki yükselişin devam edeceğini belirterek, "Son yaşananlar zincirleme biçimde zamları getirecek. Asgari ücrette yüzde 25'ten aşağı bir artış beklemiyorum" dedi

► Sercan ÖZİPEKÇİ

Eğec Sanayisleri ve İşinsanları Derneği (ESİAD), barınakçı, para analiz yazarı Kerim Rota'nın konuk konuşmacı olduğu ve makro ekonomik görünümün ele alındığı 'ESİAD Ekon 101' başlıklı toplantıya ev sahipliği yaptı. ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası'nın sunumuyla başlayan toplantıda, konuk konuşmacı Kerim Rota ülkede yaşanan finansal gelişmeler ve ekonominin geleceği ile ilgili

değerlendirmelerde bulundu.

Güven tesisi şart

Toplantının açılışında konuşan ESİAD Başkanı Mustafa Karabağlı, ülke ekonomisini değerlendirerek, "Demokrasi hukukun üstünlüğü en önemli konularımız arasında. Adaletin olmadığı yerde güven olmuyor. Güven olmayanca da ekonominin gelişmesi ve sağlıklı bir ekonominin tesis edilmesi pek de mümkün değil. Bunu yaşayarak gördük. Avrupa Birliği (AB) bütünleşme politikalarına geri dönülerek güven tesis edici bir modelin yeniden inşa edilmesi gerekiyor" dedi.

İşsizlik çabuk düşmez

ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası Başkanı Muhittin Bilget, "Türkiye bu yıl yüzde 8-9 civarında bir büyümeyle kapatacak. Önümüzdeki sene ise en iyimser ekonomistler bile yüzde 5 büyümeyi görmüyor. Türkiye'de geniş tanımlı işsizlik yüzde 30'larda. Genç işsizlik ise yüzde 25'lerde. Her yıl iş gücüne 1 milyon kişi katılıyor. Muhalefet lideri bile bu sorunun 4-5 yılda çözülebileceğini söylüyor. Gerçekçi olmamız lazım. Geniş tanımlı işsizliği ve genç işsizliği 4-5 seneden önce yüzde 20'lerin altına düşürmemiz pek mümkün görünmüyor. Dünyada koronavirüse rağmen işsizlik yok denilecek boyutta" diye konuştu.

'Bu kadar değer kaybeden başka para yok'

Türkiye ekonomisindeki risklere dikkat çeken Kerim Rota ise, "Dünyada enflasyon sorunu çoktan bitti. Türkiye enflasyon sorununu ciddiye almadı. Türkiye'de enflasyon çok yüksek. Enflasyonu ciddiye almak lazım. Ama enflasyonla mücadele ciddiye yok. Yüksek enflasyon yüksek faize yol açıyor. Hem enflasyonun hem de faizin yüksek olması birçok şeyi bozuyor. 1994 yılından 2021 yılına kadar TL'nin reel olarak en düşük olduğu seviyeye geldik. Türkiye'de satın alma gücü en düşük seviyelerde. Türk lirası kadar değer kaybeden başka bir ülke para birimi yok" ifadelerini kullandı.

Asgari ücret asgari yüzde 25 artar

Enflasyon rakamlarının aşağıya inmeyeceği noktasında herkesin hemfikir olduğunu da kaydeden Bilget, "Enflasyondaki yükselişin devam edeceği noktasında da herkes hemfikir. Son yaşananlar beraberinde zincirleme biçimde zamları getirecek. Asgari ücrette yüzde 25'ten aşağı bir artış beklemiyorum. İhracatımız bu sene ilk defa psikolojik sınırı geçiyor. Ama ne yaparsak yapalım bu 50 milyar dolar civarında bir dış ticaret açığı vereceğiz. Son 18 yılda 570 milyar dolar cari açık verdik. 446 milyar dolar dış borcumuz var. Dış borcumuzun milli gelirimize oranı yüzde 58. Yılsonunda 55-56'larda bitecek. Ekonominin ve dış ilişkilerin dünya ile iyi gittiği dönemde bu oran 34'lere kadar gerilemiştir. Dış borçun yüzde 77'si orta ve uzun vadeli. Yüzde 23'ü kısa vadeli. Finansal borçları çıkıp reel sektöre baktığımızda borçlar çevrilebiliyor" şeklinde konuştu.

